

Érdemes közölni az alapkiadást is:

T. Nagy Imre: Csíki Pantheon. Emlékezés régi Csíkiakról Csíkszereda, Vákár Lajos Könyvnyomdája, 1943

Bálintné Kovács Júlia

Új adatok az örmények Erdélybe településéhez

Az örmények folyamatos Erdélybe érkezésére számos bizonyítékot találunk a családtörténetekben. A közelmúltban régi iratok alapján összeállítottam Édesanyám családjának, a Kézdi-Vásárhelyi Kerekések egyik ágának történetét 1677-től 1848-ig.

Kiderült, hogy K. Vásárhelyi Kerekes Kelemen, aki 1673-ban Bánffyhunyadon volt „rektor” majd Damoson (Kalotaszeg) református lelkész, feleségül vette Örmény Lázár Péter leányát, Örmény Lázár Zsófiát.

Nyilvánvaló, hogy ez az Örmény Lázár Péter nem az Apafi idejében zajló tömeges letelepedés-bevándorlás idején került az akkori Kolozsvár környékére, de erről a családról egy másik alkalommal fogok beszámolni illetve „elmélkedni”.

Most *Darkó László* művészettörténész, festőművész dédapjáról - Darkó Aladár néhai bankigazgatóról írok, akiről unokája önéletrajzában feljegyezte: „Nagyapám *Amberboj József* Konstantinápolyban született., és onnan nőtlen korában jött Erdélybe több testvérével, mint örmény menekült (tehát a XIX. század közepén is volt ok a menekülésre! B.K.J.). Egyik bátyja Konstantinápolyban maradt, Velencében végzett és örmény pátriárka volt, fényképe és sajátkezű levelei vannak nálam. (Bárcsak ma is meglennének még valahol! B.K.J.) Nagyapámnak Tordán vas, fűszerüzlete és dohány nagyüzsdéje volt. Becsületes, szorgalmas kereskedő volt, és úgy tudom, hogy jelentékeny vagyona maradt. Vallásos, rendkívül jámbor, szelíd ember volt. Nagyapám jelmondata: „Élek a jelennek, a többit Istenre bízom.” Eddig az idézet.

Ennek a becsületes jámbor kereskedőnek a Katinka nevű leányát vette feleségül 1873-ban a tordai főjegyző, Darkó Zsigmond. Katinka akkor 20 éves volt.

Darkó Aladár önéletrajzát, melyet halála évében 1947. május 13-án kezdett el írni, később közölni fogjuk.

B. Kovács Júlia (Kolozsvár)

Kiállítás a Karinthy Szalonban

A világ legnagyobb örmény irodalmi és történelmi forrásgyűjteményéből, a Matenadaranban őrzött 16 ezernél több egészben vagy töredékesen fennmaradt régi kéziratokból és egyéb írás reprodukcióiból láthattak gazdag összeállítást az érdeklődők 2004. június 15-én a Karinthy Szalonban.

Az örmény kódexművészet sajátos vonulatot képez a világ kódexművészetében. Mivel az olvasás a középkorban a kiváltságosok joga volt, a tanítás képek formájában folyt. A Biblia Pauperum a széles néprétegek számára készült, és a hivatalos egyházi dogmatika szerint tartalmazta a keresztény tanításokat képekben. A templomi freskók is ezt a célt szolgálták. A kor embere járatos volt a középkori ikonográfia szimbólumrendszerében, mely szigorúan kötött volt: meghatározott történések, mozdulatok és viszonyrendszerek ábrázolása. A Biblia Pauperum mellett a kódex többlet-információt tartalmaztak, mind ábrázolásban, mind jelekben, ennél fogva műveltebb rétegek, valamint egyházi belső használatra készültek. A XIII-XIV sz.-i örmény kódexlapok bibliai, történelmi, történetfilozófiai írásokat, vallásos énekeket ún. saragánokat, természettudományi munkákat, törvényeket tartalmaznak, és ami a